POSTANOWIENIE TRYBUNAŁU (druga izba)

z dnia 24 marca 2009 r.*

W sprawie C-525/06

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 234 WE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Rechtbank van koophandel te Hasselt (Belgia) postanowieniem z dnia 15 grudnia 2006 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 22 grudnia 2006 r., w postępowaniu

De Nationale Loterij NV

przeciwko

Customer Service Agency BVBA,

* Język postępowania: niderlandzki.

TRYBUNAŁ (druga izba),

w składzie: C.W.A. Timmermans, prezes izby, K. Schiemann (sprawozdawca), P. Kūris, L. Bay Larsen i C. Toader, sędziowie,

rzecznik generalny: Y. Bot,
sekretarz: R. Grass,

po wysłuchaniu rzecznika generalnego,

wydaje następujące

Postanowienie

1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 49 WE.

2 Wniosek ten został złożony w ramach postępowania wszczętego przez De Nationale Loterij NV (zwaną dalej „Nationale Loterij") przeciwko Customer Service Agency BVBA, w którym skarżąca wniosła po pierwsze o stwierdzenie, że działalność pozwanej

polegająca na pozyskiwaniu uczestników urządzanej na szczeblu europejskim loterii „Euro Millions", biorących udział w tej grze w grupach i pojedynczo, stanowi naruszenie uczciwych praktyk handlowych oraz ustawowego monopolu National Loterij na urządzanie loterii publicznych, a po drugie o nakazanie natychmiastowego zaprzestania tej działalności.

3 Rechtbank van koophandel te Hasselt, mając wątpliwości co do zgodności z prawem wspólnotowym uregulowania belgijskiego w dziedzinie gier hazardowych, które powinien zastosować, a w szczególności przepisów ustawy z dnia 19 kwietnia 2002 r. w sprawie racjonalizacji funkcjonowania i zarządzania Nationale Loterij (Wet tot rationalisering van de werking en het beheer van de Nationale Loterij, *Belgisch Staatsblad z* dnia 4 maja 2002 r., s. 18828), i zastanawiając się zwłaszcza nad zgodnością ustawowego monopolu Nationale Loterij na urządzanie loterii publicznych z art. 49 WE, postanowił więc zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującymi pytaniami prejudycjalnymi:

„1) Czy art. 49 WE należy interpretować w ten sposób, że ograniczające przepisy krajowe takie jak art. 37 ustawy z dnia 19 kwietnia 2002 r., które utrudniają dostęp do rynku przedsiębiorstwu zamierzającemu dokonywać skierowanej na osiągnięcie zysku sprzedaży formularzy udziału grupowego w „Euro Millions", są jednak dopuszczalne ze względu na interes publiczny (ochrona przed trwonieniem pieniędzy w grach), wiedząc, że:

a) Nationale Loterij, która od państwa belgijskiego uzyskała ustawowy monopol i uiszcza z tego tytułu opłatę monopolową, a która stawia sobie za cel ukierunkowanie wrodzonej skłonności człowieka do gier, prowadzi regularną reklamę udziału w „Euro Millions", przez co skłonność ta w rzeczywistości jest pobudzana;

b) prowadzona przez Nationale Loterij regularnie reklama i jej metody sprzedaży powodują powiększanie rynku, przy czym Nationale Loterij dąży do maksymalizacji obrotu (względy finansowe), zamiast ukierunkowywać wrodzoną skłonność obywateli do gier;

c) mniej ograniczające działania jak ograniczenie dopuszczalnych stawek i wygranych mogłyby lepiej prowadzić do zamierzonego celu, to jest ukierunkowania wrodzonej skłonności do gier?

2) Czy ograniczający przepis krajowy taki jak art. 37 ustawy z dnia 19 kwietnia 2002 r., który utrudnia dostęp do rynku przedsiębiorstwu zamierzającemu dokonywać skierowanej na osiągnięcie zysku sprzedaży formularzy udziału grupowego w „Euro Millions", narusza swobodę świadczeni usług (art. 49 traktatu WE) w przypadku, gdy pozwana sama nie urządza loterii, lecz jedynie chce organizować udział grupowy w „Euro Millions" z wykorzystaniem formularzy udziału należących do Nationale Loterij?".

4 Po zwróceniu się przez sąd krajowy do Trybunału z pytaniami prejudycjalnymi, Nationale Loterij zaskarżyła postanowienie odsyłające do Hof van beroep te Antwerpen.

5 Wyrokiem z dnia 8 listopada 2007 r. wspomniany sąd apelacyjny zmienił postanowienie odsyłające i ze względu na nieprzestrzeganie uregulowania krajowego nakazał Customer Service Agency BVBA zaprzestać prowadzonej przez nią działalności pod groźbą grzywny wynoszącej 5000 EUR za każde stwierdzone naruszenie. W swym wyroku Hof van beroep te Antwerpen orzekł, że sąd pierwszej instancji słusznie podniósł kwestię zgodności uregulowania krajowego z art. 49 WE. Stwierdził jednak, że odpowiedź na to pytanie jest jasna i zwrócenie się do Trybunału z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym nie jest zatem konieczne. Zbadawszy uregulowanie

krajowe w świetle wyroku Trybunału z dnia 6 listopada 2003 r. w sprawie C-243/01 Gambelli i in., Rec. s. I-13031, orzekł, że wspomniane uregulowanie jest zgodne z prawem wspólnotowym.

6 Z orzecznictwa Trybunału wynika, że jeśli chodzi o sąd, którego orzeczenia można zaskarżyć na drodze sądowej w prawie wewnętrznym, art. 234 WE nie stoi na przeszkodzie temu, by postanowienia takiego sądu w sprawie wystąpienia do Trybunału w trybie prejudycjalnym podlegały zwykłym środkom odwoławczym przewidzianym w prawie krajowym (wyroki z dnia 12 lutego 1974 r. w sprawie 146/73 Rheinmühlen-Düsseldorf, Rec. s. 139, pkt 3 i z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie C-210/06 Cartesio, Zb.Orz. s. I-9641, pkt 89).

7 Ponadto wykładnia art. 234 WE, zamieszczona w pkt 98 ww. wyroku w sprawie Cartesio, nie jest istotna w odniesieniu do sprawy przed sądem krajowym. W postępowaniu, w którym zapadł ww. wyrok w sprawie Cartesio, Trybunał orzekał o zgodności z prawem wspólnotowym przepisów prawa krajowego dotyczących prawa do zaskarżenia postanowienia w sprawie wystąpienia z odwołaniem prejudycjalnym, zgodnie z którymi całość sprawy będącej przedmiotem postępowania przed sądem krajowym pozostaje zawisła przed tym sądem, a jedynie postanowienie odsyłające jest przedmiotem ograniczonego odwołania. We wspomnianym pkt 98 Trybunał orzekł, że art. 234 akapit drugi WE należy interpretować w ten sposób, że uprawnienie przyznane na mocy tego postanowienia traktatu sądowi krajowemu nie może zostać podważone ze względu na stosowanie przepisów prawa krajowego dotyczących prawa do zaskarżenia postanowienia w sprawie wystąpienia z odwołaniem prejudycjalnym do Trybunału, pozwalających sądowi apelacyjnemu na zmianę tego postanowienia, jego uchylenie i nakazanie sądowi, który wydał to postanowienie, podjęcia na nowo zawieszonego postępowania krajowego. Taka wykładnia nie może być zastosowana do sprawy przed sądem krajowym, ponieważ w tej sprawie spór nie jest już zawisły przed wspomnianym sądem.

8 Hof van beroep te Antwerpen sam bowiem rozstrzygnął spór pomiędzy stronami w postępowaniu przed sądem krajowym, przyjmując w ten sposób odpowiedzialność za zapewnienie przestrzegania prawa wspólnotowego.

9 Należy zatem stwierdzić, że nie istnieje już spór przed sądem krajowym.

10 Celem odesłania prejudycjalnego nie jest wydawanie doradczych opinii w przedmiocie ogólnych i hipotetycznych pytań, ale potrzeba skutecznego rozstrzygnięcia sporu (zob. między innymi wyrok z dnia 20 stycznia 2005 r. w sprawie C-225/02 García Blanco, Zb.Orz. s. I-523, pkt 28), a zatem udzielenie odpowiedzi na pytania prejudycjalne nie jest już konieczne.

11 Tak więc nawet w przypadku niewycofania wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym przez sąd krajowy, w którego kompetencji leży zasadniczo wyciągnięcie konsekwencji z wyroku wydanego w ramach apelacji od postanowienia w sprawie wystąpienia z odesłaniem prejudycjalnym, a w szczególności uznanie, że należy bądź to utrzymać wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym, bądź też zmienić go lub wycofać (zob. podobnie ww. wyrok w sprawie Cartesio, pkt 96), w niniejszym przypadku należy stwierdzić, że nie ma konieczności udzielania odpowiedzi na pytania zawarte we wspomnianym wniosku.

12 Dla stron postępowania przed sądem krajowym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed tym sądem, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż poniesione przez strony postępowania przed sądem krajowym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (druga izba) postanawia, co następuje:

Nie ma konieczności udzielania odpowiedzi na wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym w sprawie C-525/06.

Podpisy